

RĪGAS 34. VIDUSSKOLA

Kandavas iela 4, Rīga, LV-1083, tālrunis 67474057, e-pasts: r34vs@riga.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

04.09.2023.

Nr. VS34-23-14-nts

Kārtība par Rīgas 34.vidusskolas izglītojamo, pedagogu un vadītāja rīcību konfliktsituācijās un gadījumos, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība

Izdoti saskaņā ar 22.08.2023. Ministru kabineta noteikumu Nr.474 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti vardarbības gadījumā radušies konflikti Rīgas 34.vidusskolā (turpmāk - Skola) starp izglītojamiem, starp izglītojamo un pedagogu vai citu Skolas darbinieku, kā arī starp pedagogu vai citu Skolas darbinieku un izglītojamā vecākiem vai likumiskajiem aizbildņiem.
2. Kārtības mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību.
  - 2.1. Emocionāla vardarbība – pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana, draudot, lamājot, pazemojot, ņirgājoties, atraidot, ignorējot, vai citādi kaitējot emocionālajai labsajūtai un attīstībai;
  - 2.2. Fiziska vardarbība - veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē, ietverot sevī tādas darbības, kā sišana, purināšana, dedzināšana, kniebšana, griešana.
3. Kārtībā noteiktas konkrētas darbības, kas izstrādātas, lai Skola risinātu konflikta un vardarbības situācijas, kā arī veiktu prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, saistībā ar iespējamu pret izglītojamo vērstu vardarbību.
4. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem, saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju mērķu, interešu, pozīciju, viedokļu vai uzskatu sadursme, emocionāli spēcīgs, grūti atrisināms problēmu saasinājums, nopietnas nesaskaņas, strīds, kurā vienas puses interešu īstenošana reāli vai šķietami izslēdz otras puses interešu īstenošanu.

II. Izglītojamā rīcība, ja viņš kādas personas darbībā saskata draudus

6. Ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai drošībai, izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, viņš nekavējoties informē par to jebkuru Skolas pedagogu vai darbinieku (priekšmeta skolotāju, klases audzinātāju, Skolas atbalsta komisijas personālu, Skolas administrāciju vai tuvumā esošu Skolas tehnisko darbinieku).

7. Ja izglītojamais guvis traumu, viņš pats vai notikušā aculiecinieki vēršas pie Skolas medicīnas darbinieka. Medicīnas darbinieks noskaidro, kādos apstākļos gūta trauma un sniedz cietušajam pirmo medicīnisko palīdzību savas kompetences ietvaros. Ja trauma gūta konfliktsituācijas laikā vai izglītojamais apgalvo, ka traumu guvis kāda cita izglītojamā apzinātas darbības rezultātā, Skolas medicīnas darbinieks par notikušo ziņo sociālajam pedagogam, Skolas atbalsta personāla komisijas darbiniekam un Skolas administrācijai.

8. Ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus citu personu drošībai, viņš, izvērtējot situāciju, ziņo jebkurai Skolas darbiniekam par notikušo. Skolas darbinieks informē klases audzinātāju, Skolas atbalsta personālu un/vai, nepieciešamības gadījumā, Skolas vadību.

III. Skolas pedagogu, atbalsta personāla un vadības rīcība, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

9. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

9.1. Pedagoģi vai jebkurš skolas darbinieks, kurš konstatējis vardarbības faktu, nekavējoties par to ziņo izglītojamā klases audzinātājam, Skolas sociālajam pedagogam vai Skolas administrācijai;

9.2. Konfliktā iesaistītie izglītojamie raksta situācijas izklāstu un konfliktam piesaistītais pedagoģiskais personāls (klases audzinātājs, mācību priekšmeta skolotājs, sociālais pedagoģis, izglītības psihologs, Skolas administrācija) izvērtē situāciju un veic sociālpedagoģisko darbu ar konfliktā iesaistītajām pusēm. Par konfliktsituāciju un veiktajām darbībām tā risināšanā tiek informēti izglītojamo vecāki;

9.3. Ja konflikta rezultātā kāds no izglītojamajiem ir fiziski cietis, tad cietušā apskati veic Skolas medicīnas darbinieks, kurš informē iesaistīto izglītojamo vecākus par cietušā veselības stāvokli un, ja ir tāda nepieciešamība, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību. Konflikta risināšana turpinās pēc konfliktā iesaistīto pušu atgriešanās izglītības iestādē, aicinot uz sarunu izglītojamās, izglītojamo vecākus (likumiskos pārstāvjus), klases audzinātāju, Skolas atbalsta personālu un administrāciju.

9.4. Konfliktā iesaistīto izglītojamo klases audzinātājs piesaista izglītības psihologu un sociālo pedagogu mikroklimate izpētei un uzlabošanai klasē kopumā;

9.5. Saskaņojot ar vecākiem, cietušajam tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas izglītības psihologa konsultācijas. Ar izglītojamo, kurš vardarbīgi izturējies, klases audzinātājs, sociālais pedagogs, izglītības psihologs veic individuālas pārrunas, lai noskaidrotu izturēšanās iemeslus, veicinātu izpratni par viņa rīcības sekām. Arī viņam, saskaņojot ar vecākiem, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas skolas psihologa konsultācijas.

9.6. Ja konfliktsituācija nav atrisināta vai konflikti atkārtojas, tad, pamatojoties uz pedagoga, klases audzinātāja, cita skolas darbinieka vai izglītojamā vecāku rakstisku iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

9.7. Konflikta risināšanā Skola var piesaistīt citu atbildīgo institūciju speciālistus, rīkojot starpinstitucionālo sanākumi.

9.8. Ja konflikts turpinās vai atkārtojas, sociālais pedagogs, ar izglītības iestādes vadītāja akceptu, informē par radušos situāciju atbildīgās pašvaldības institūcijas (Sociālo dienestu vai Bāriņtiesu)

9.9. Ja tiek konstatēti fakti, kuri var tikt klasificēti kā administratīvi vai krimināli sodāma rīcība, Skola par notikušo informē Valsts policiju.

IV. Konflikts starp izglītojamo un Skolas darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai citu Skolas darbinieku, kurā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. Ja Skolas pedagogs uzskata, ka konflikta risināšanā nav nepieciešams piesaistīt Skolas administrāciju vai Skolas atbalsta personālu, viņš informē par konfliktu izglītojamā vecākus un, uzaicina viņus uz trīspusēju sarunu;

10.2. Ja konfliktu neizdodas atrisināt, neiesaistot Skolas administrāciju, saruna ar konfliktā iesaistītajām pusēm notiek pie Skolas sociālā pedagoga un/vai izglītības iestādes vadītāja, piedaloties, abām konfliktā iesaistītajām pusēm, izglītojamā vecākiem un psihologam, ar mērķi kopīgi rast konflikta risinājumu;

10.3. Ja izlīgums starp konfliktā iesaistītajām pusēm netiek panākts un tiek konstatēta tāda vainojamās personas rīcība, kurā saskatāmas administratīvi vai krimināli sodāma nodarījuma pazīmes, konfliktā cietusī puse par notikušo rakstiski informē Valsts policiju.

11. Ja viena un tā pati persona sistemātiski (vairāk kā divas reizes) izraisa konfliktu, realizē fizisku un emocionālu vardarbību pret izglītības iestādes darbinieku, iestādes vadītājs ziņo par situāciju atbildīgajām institūcijām (Valsts policijai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai).

V. Vecāku iesaistes kārtība vardarbības (tai skaitā ņirgāšanās) prevencijas veicināšanā

12. Skola iesaista vecākus vardarbības, tai skaitā ņirgāšanās prevencijas veicināšanā šādos gadījumos:

12.1. kad vecāku bērns ir cietis no vardarbības;

- 12.2. kad vecāku bērns ir agresīvs un no tā cieš citi bērni;
- 12.3. klasē, kur mācās bērns tiek konstatēta vardarbība vai ņirgāšanās gadījums.
- 13. Skola iesaistot vecākus vardarbības, tai skaitā ņirgāšanās prevencijas veicināšanā:
  - 13.1. organizē vecāku izglītošanu par vardarbības un ņirgāšanās prevenciju;
  - 13.2. nodrošina konsultācijas vecākiem, kuru bērni ir cietuši no vardarbības, vai arī rīkojas vardarbīgi;
  - 13.3. nodrošina psihologa, sociālā pedagoga, klašu audzinātāju un Skolas administrācijas atbalstu;
  - 13.4. organizē tikšanās, apaļā galda diskusijas par vardarbības mazināšanu un izskaušanu skolas vidē.

VI . Iespējamie bērnu tiesību pārkāpumi ārpus skolas

- 14. Bērnu tiesību pārkāpumi, par kuriem klases audzinātājs nekavējoties ziņo Skolas sociālajam pedagogam un Skolas direktoram:
  - 14.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;
  - 14.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās;
  - 14.3. ir novērojamas izmaiņas izglītojamā uzvedībā (uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);
  - 14.4. izglītojamam nav sezonai piemērots apģērbs, trūkst nepieciešamo mācību līdzekļu, vai arī viņš nav paēdis;
  - 14.5. izglītojamais ilgstoši kavē skolu bez attaisnojoša iemesla u.taml.
  - 14.6. Šīs kārtības 12.punktā minētajos gadījumos, Skola veic šādas darbības:
  - 14.7. klases audzinātājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu bērnu tiesību pārkāpumu cēloni;
  - 14.8. klases audzinātājs uzklausa izglītojamā viedokli par situāciju;
  - 14.9. klases audzinātājs, sadarbībā ar citiem Skolas pedagogiem un iesaistītajiem profesionāļiem, veic izglītojamā novērošanu klasē un starpbrīžos.
- 15. Ja vecāki ir informēti par bērnu tiesību pārkāpumu gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet bērnu tiesību pārkāpumi turpinās, klases audzinātājs nedēļas laikā informē Skolas sociālo pedagogu un Skolas direktoru.
  - 15.1. Sociālais pedagogs, sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, klases audzinātāju un vecākiem, analizē bērna tiesību pārkāpumu cēloņus;
  - 15.2. Pēc iegūtās informācijas apkopošanas, tā tiek nodota skolas direktoram, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības institūciju piesaistīšanu situācijas noregulēšanai.

Rīgas 34. vidusskolas vadītāja/direktore (izglītības jomā)

N.Rogaļeva

Placāne 29437782